Εξουσία και άρχοντες (Σάββας Ηλιάδης, Δάσκαλος)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 19 Σεπτεμβρίου, 2015

(Η Αγία Γραφή και οι άγιοι οδηγοί μας στις επερχόμενες εκλογές)

Ο απόστολος Παύλος στην προς Ρωμαίους επιστολή, στο δέκατο τρίτο κεφάλαιο γράφει: «Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω· οὐ γάρ ἐστιν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπὸ Θεοῦ· αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν».(Ρωμ. 13,1) Και η μετάφραση: **«Ο κάθε ένας ας υποτάσσεται στις ανώτερες εξουσίες, διότι δεν υπάρχει εξουσία παρά από το Θεό και οι εξουσίες που υπάρχουν έχουν ταχθεί από το Θεό».**

Το καθεστώς του κράτους, λοιπόν, είναι σύμφωνο προς το σχέδιο του Θεού, ο οποίος δημιούργησε τον άνθρωπο να ζει κοινωνικά. Άρα η ύπαρξη της εξουσίας ουσιαστικά κάνει πράξη αυτό που σκέφτηκε ο Θεός για τον άνθρωπο, για την κοινωνικότητά του.

Σχολιάζει ο άγιος Χρυσόστομος: «Το να υπάρχουν αρχές και οι μεν να είναι άρχοντες οι δε αρχόμενοι, λέγω, είναι έργο της σοφίας του Θεού, για να μη γίνονται όλα αμελώς και χωρίς φροντίδα, ώστε να βρίσκεται σε ακαταστασία ο κόσμος, όπως τα κύματα που περιφέρονται εδώ κι εκεί». Ακόμη, αναφερόμενος στην υποταγή στους άρχοντες, όχι απλώς στην πειθώ, λέγει: **«Κάνει πολύ λόγο για την υποταγή στους άρχοντες, ο απόστολος Παύλος, θέλοντας να δείξει ότι ο Χριστός δεν εισήγαγε τους νόμους του για να ανατρέψει την κοινή πολιτεία, αλλά για να την καταστήσει καλύτερη».**

Και συνεχίζει **ο άγιος Ισίδωρος ο Πηλουσιώτης: «Η αναρχία είναι σε κάθε περίπτωση πάρα πολύ ανυπόφορη και αιτία σύγχυσης και ακαταστασίας».**

Εξουσία σημαίνει το αξίωμα. Γι` αυτό ο απόστολος Παύλος είπε: «**οὐ γάρ ἐστιν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπὸ Θεοῦ».** Βλέπουμε, λέει πάλι **ο άγιος Ισίδωρος ο Πηλουσιώτης**, δεν είπε: **«Δεν υπάρχει άρχοντας, αλλά μίλησε για το αξίωμα που έχει».** Και συμπληρώνει **ο Οικουμένιος: «Δε λέει ο Απόστολος για τον καθένα άρχοντα, αλλά για τη θέση, για το αξίωμα που διακονεί».**

Ερχόμαστε και στον **άγιο Θεοφύλακτο Βουλγαρίας,** ο οποίος κάνει μια λεπτότερη διάκριση ανάμεσα **«στο άρχειν»,** δηλαδή στην εξουσία, στο αξίωμα, στη θέση, στην ιδιότητα που φέρει ο άρχοντας και **«στον άρχοντα»,** δηλαδή στο πρόσωπο που εκλέχτηκε να υπηρετήσει τη θέση, αλλά δίνει έμμεσα και απάντηση στις ευθύνες που έχουμε για την εκλογή των αρχόντων. Γράφει: **«Ο Θεός, προνοώντας για την κοινή ευταξία, οικονόμησε ώστε να υπάρχουν άρχοντες και αρχόμενοι, βάζοντας στους αδίκους, κατά κάποιο τρόπο σαν χαλινάρι, το φόβο προς τους άρχοντες, προς την εξουσία. Πρέπει όμως να γνωρίζουμε ότι ο Θεός οικονόμησε το να υπάρχουν άρχοντες και αρχόμενοι, κατά τον απόστολο Παύλο, και όχι αν θα είναι άρχοντας ο ένας ή ο άλλος. Διότι δεν εκλέγονται από το Θεό οι άδικοι άρχοντες».**

Βλέπουμε πως οι άγιοι, έχοντας τη διάκριση του Πνεύματος, αλλά και ως «σάρκα φορούντες και τον κόσμον οικούντες», γίνονται πρακτικοί οδηγοί σε όλα τα ζητήματα της ζωής του ανθρώπου. Εμμέσως, πλην σαφώς, μας λένε πως είμαστε εμείς υπεύθυνοι για τους άρχοντες που εκλέγουμε.

Ποια είναι τα κριτήρια που μας προτείνουν για την εκλογή τους; Ερμηνεύοντας στη λέξη **«υποτασσέσθω» ο Θεοδώρητος, γράφει: «Προφανώς να υποτασσόμαστε, αν είναι στην ευσέβεια. Διότι η εναντίωσή τους στις εντολές του Θεού δεν μας επιτρέπει να συμβιβαζόμαστε με τους άρχοντες».**

Στην προς Τίτον επιστολή γράφει ο απόστολος

Παύλος: «Ὑπομίμνησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἑτοίμους εἶναι» (Τίτ. 3, 1) Μετάφραση: **«Να τους υπενθυμίζεις να υποτάσσονται στις αρχές και στις εξουσίες, να πειθαρχούν, να είναι έτοιμοι για κάθε έργο καλό».**

Ο Θεοδώρητος σχολιάζει στο στίχο αυτό: **«Δεν πρέπει να πειθαρχούμε σε όλα στους άρχοντες, αλλά να πληρώνουμε τους δασμούς και τους φόρους και να απονέμουμε την οφειλόμενη τιμή. Αν όμως μας δώσουν εντολή να πράξουμε δυσσεβή πράγματα, αμέσως να αντιδράσουμε σθεναρώς».**

Είναι απλές και ξεκάθαρες οι θέσεις των αγίων.
Μας βοηθούν να ψηφίζουμε ελεύθερα. Και ελεύθερα σημαίνει αδέσμευτο συναίσθημα και θέλημα συνταυτισμένο στο κατά δύναμη με το θέλημα του Ευαγγελίου και τις εντολές του. Έτσι δε θα μετανιώσουμε ποτέ, διότι κάναμε το θέλημα του Θεού και η συνείδησή μας θα είναι ήσυχη, όσο κι αν μας πιέζει και μας επηρεάζει ο κόσμος.

«Οι συνειδήσεις μας δεν είναι κτήμα κανενός, παρά μόνο του Θεού. Είναι αποκλειστικό δικαίωμα του Θεού να ζητάει ολόκληρο τον εσωτερικό μας κόσμο και να δεσμεύει ακόμη και αυτές τις σκέψεις μας και τις εσωτερικές μας αποφάσεις. **Η υποταγή μας προς τους άρχοντες εξάλλου, υπονοεί το σεβασμό και την εκδήλωση τιμής προς αυτούς, υπακοή στους νόμους και τις διαταγές τους, εφόσον αυτές δεν προσκρούουν στην ευσέβεια και στα καθήκοντά μας προς το Θεό»**. (Π. Τρεμπέλας)

Πιστεύουμε πως, έχοντας οδηγό τις γνώμες των αγίων μας, μπορούμε να οδηγηθούμε στις κάλπες, με ελαφριά καρδιά, χωρίς αναστολές, στο ιερό μας δικαίωμα και καθήκον κατά τις δύσκολες αυτές ώρες που περνά η πατρίδα μας.

Κιλκίς, 15-9-2015